

[Stinus]

sker at modtage forstærkninger, og om disse forstærkninger må medføre atomvåben.

Diskussionen i dag drejer sig ikke om forstærkninger, men om brug af atomvåben på dansk territorium. Lad os tænke os den situation, at regeringen i den besluttede krisesituation konstaterer, at et flertal i folketinget ikke ønsker atomvåben på dansk jord. Dette meddeles NATO midt i krisesituationen, og herefter sker der enten det, at NATO-forstærkningerne udebliver med det resultat, at nordflanken set med NATO-øjne ligger åben, eller at en alternativ forstærkningsplan, altså tilførsel af forstærkninger uden atomvåben, træder i kraft.

Jeg forventer ikke, at forsvarsministeren kan eller vil svare mig, hvis jeg nu stiller spørgsmålet: eksisterer der en sådan alternativ forstærkningsplan for Danmark, og hvad går den ud på? Derfor stiller jeg ikke spørgsmålet, men lad mig lege lidt med tanken.

Allerede i november 1983 blev det oplyst, at det integrerede forsvar inden for NATO, de strategiske principper og de konkrete operationsplaner er snævert forbundne med hinanden, og med lidt andre ord understregede forsvarsministeren det i debatten den 15. marts 1984. NATO har ikke en særskilt atomstrategi, sagde forsvarsministeren også.

Tingene hænger altså sammen, og det betyder, at hvis Danmark siger nej til at modtage forstærkninger udrustet med atomvåben, piller vi ved operationsplanerne midt i en krisesituation. Går det an? Kan vi gøre det? Igen: formelt og juridisk ja, men den pression, vi i en sådan situation vil blive udsat for, er enorm.

Forsvarsministeren sagde også i debatten den 15. marts 1984, at en udvidelse af det danske forbehold med hensyn til atomvåben på dansk jord til utvetydigt og absolut at dække hele kriseperioden frem til et egentligt krigsudbrud ville blive vurderet stærkt kritisk af vore alliancepartnere, og at en eventuel dansk beslutning om på forhånd at sige nej til atomvåben på dansk jord også i krigstilfælde ville være et skridt i afgørende modstrid med NATOs strategi.

I en debat om samme emne den 1. november 1984 sagde udenrigsministeren, at et ensidigt og fuldstændigt dansk forhåndsafkald på atomvåben ville betyde, at de allierede styrker i Danmark ikke kunne operere efter

det samme strategiske koncept som andre steder i alliancen.

På denne baggrund er jeg faktisk nødt til at stille forsvarsministeren det hypotetiske spørgsmål: hvad nu hvis en regering og et folketingsflertal i en krise- eller krigssituation modstår pressionen og siger nej til forstærkninger med atomvåben eller siger nej til brug af atomvåben, som måtte være placeret i Danmark? Ville et sådant nej da ikke være værre end et nej i dag, som dog giver mulighed for at udarbejde operationsplaner for Danmark, som ikke omfatter brug af atomvåben? Eller kan det tænkes, at NATO i en sådan tilspidset situation simpelt hen ikke vil respektere et dansk nej af hensyn til den fælles strategi og de udarbejdede operationsplaner og lader en dansk regering dette vide? Hvad kunne en dansk regering da gøre? Protestere? Påberåbe sig hjælp fra FN eller Warszawa-pagten?

På denne baggrund er det magtpåliggende for det radikale venstre, at vi siger fra i fredstid, når det drejer sig om atomvåben på dansk jord under alle forhold, således at NATOs operationsplaner for Danmark allerede i fredstid bliver udarbejdet under hensyntagen hertil.

Når spørgsmålet optager det radikale venstre, hænger det sammen med ønsket om at gøre Norden til en atomvåbenfri zone. Dette er ikke kædet sammen med et ønske om at forlade NATO-samarbejdet, og netop derfor bør NATOs strategi for det nordiske område bringes i overensstemmelse med principperne for en sådan atomvåbenfri zone i Norden inklusive Danmark.

Det radikale venstre vil kunne stemme for begge de fremsatte forslag om motiveret dagsorden, selv om vi er enige med hr. Lasse Budtz i, at der er overflødige elementer i det af hr. Albrechtsen stillede forslag.

Bollmann (CD):

Jeg vil gerne på CDs vegne sige, at jeg synes, ministeren har givet et meget fyldigt svar på forespørgslen, ikke mindst på baggrund af, at der egentlig kun er tale om en gentagelse af svar, som tidligere er givet.

Det, vi hæfter os ved i CD, er, at spørgerne igen og igen, snart på én måde, snart på en anden, forsøger at så mistillid til vort NATO-medlemskab.